

1 / ΟΚΤ. 2017

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Σελίδες απάντησης: 4

Σελίδες συνημμένων:

Σύνολο σελίδων:

Αθήνα, 17/10/ 2017
Αριθμ. Πρωτ.: 404

✓ **Προς:**
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Έλεγχος στην άσκηση της αλιευτικής δραστηριότητας»

ΣΧΕΤ: Η ΠΑΒ 2291/4-8-2017

Απαντώντας στην παραπάνω Αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Ν. Νικολόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Αλιείας) ασκεί τις αρμοδιότητες της αλιευτικής διαχείρισης και εκμετάλλευσης των ιχθυοτρόφων υδάτων, στις οποίες εμπεριέχονται τα θέματα προστασίας των αλιευτικών πόρων και της ισορροπίας του θαλάσσιου οικοσυστήματος. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν θεσμοθετηθεί ρυθμιστικά μέτρα για την άσκηση της αλιευτικής δραστηριότητας, με γνώμονα την ορθολογική διαχείριση των ιχθυαποθεμάτων και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις στον τομέα.

Δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για τη διατήρηση των βιολογικών πόρων της θάλασσας (άρθρο 3 παρ. 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε.) έχουν εκδοθεί και εφαρμόζονται σε όλη την ελληνική επικράτεια μια σειρά οριζόντιων διατάξεων, όπως: Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ.1380/2013 περί Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 1224/2009 περί ενός κοινοτικού συστήματος ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων, Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ.1005/2008 για την καταπολέμηση της Παράνομης, Λαθραίας και Άναρχης αλιείας (ΠΛΑ αλιεία), Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ.1967/2006 σχετικά με τα μέτρα διαχείρισης για τη βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στη Μεσόγειο Θάλασσα, ο οποίος καθορίζει όρους, προϋποθέσεις και μέτρα για την άσκηση της αλιείας στην ευαίσθητη αυτή λεκάνη.

Σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ.1967/2006 (άρθρο 19) έχουν θεσπιστεί Σχέδια Διαχείρισης για τη λειτουργία δυναμικών αλιευτικών εργαλείων, όπως αναφέρονται κατωτέρω:

α) Μηχανότρατες: αριθμ. 271/2576/2014 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση Σχεδίου Διαχείρισης για την διενέργεια αλιείας με το αλιευτικό εργαλείο δίχτυ τράτας βυθού (μηχανότρατα σύμφωνα με το β.δ. 666/66)» (Β' 58/16-1-2014),

β) Γρι-γρι για μικρά πελαγικά: η αριθμ. 9131.4/2/2012 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας «Εφαρμογή Καν (ΕΚ) 1967/2006 με την υιοθέτηση Σχεδίου Διαχείρισης αλιείας μικρών πελαγικών ειδών γαύρου (*Engraulis encrasicolus*) και σαρδέλας (*Sardina pilchardus*) που διενεργείται με το αλιευτικό εργαλείο γρι γρι» (Β' 1519/4-5-2012),

γ) Βινιζότρατες: η αριθμ. 6719/146097/29-12-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση Σχεδίου Διαχείρισης για το αλιευτικό εργαλείο «γρίπος που σύρεται από σκάφος» ή «βινιζότρατα» (SB), για αλιεία μαρίδας (*Spicara smaris*) και γόπας (*Boops boops*) σε συγκεκριμένες περιοχές της ελληνικής επικράτειας» (Β' 4348/30-12-2016).

Στη χώρα μας οι μηχανότρατες και τα γρι-γρι, αποτελούν το 1,8% (281 σκάφη) και 1,6% (251 σκάφη) του αλιευτικού στόλου αντίστοιχα, τα σκάφη της υπερπόντιας αλιείας τα οποία είναι πλέον μόνον 7, και τα υπόλοιπα 15.500 σκάφη απασχολούνται στην παράκτια αλιεία

Επίσης, έχουν χαρτογραφηθεί σε επίπεδο επικράτειας οι περιοχές που περιλαμβάνουν θαλάσσιους βυθούς με λιβάδια Ποσειδωνίας και έχουν θεσπιστεί απαγορεύσεις αλιείας με συγκεκριμένα εργαλεία [αριθμ. 167368/2007 (Δ' 241/4-6-2007) και 2442/51879/2016 (Δ' 118/17-5-2016) αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων].

Μέτρα επίσης έχουν υιοθετηθεί και για την άσκηση της αλιευτικής δραστηριότητας των γρίπων που σύρονται από σκάφος (βινιζότρατα), καθώς και άλλων αλιευτικών εργαλείων. Ειδικότερα με τον Καν. (ΕΚ) αριθμ. 1967/2006 θεσπίζονται ελάχιστες αποστάσεις και βάθη για τη χρήση των αλιευτικών εργαλείων (άρθρο 13). Με τον Εκτελεστικό Κανονισμό 404/2011 θεσπίζονται λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή του κοινοτικού συστήματος ελέγχου για την εξασφάλιση της τήρησης των κανόνων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (Κ.Α.Λ.Π.), με εκτεταμένη αναφορά στο Σύστημα Παρακολούθησης Σκαφών (Κεφ. IV). Σε εφαρμογή των προαναφερόμενων, υπάρχει υποχρέωση των κυβερνητών για την εξασφάλιση της συνεχούς και απρόσκοπτης λειτουργίας των Δορυφορικών Συσκευών Καταγραφής Στίγματος (Δ.Σ.Κ.Σ.), καθώς και η ενημέρωση από πλευράς τους, τόσο του ημερολόγιου όσο και της οικείας Λιμενικής Αρχής, σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια του πλου παραστεί ανάγκη το αλιευτικό σκάφος να εισέλθει σε απαγορευμένη για την αλιεία περιοχή - ζώνη.

Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι, στο άρθρο 5 του Καν. (ΕΚ) αριθμ. 1967/2006 (Κανονισμός Μεσογείου) προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με τον καθορισμό προστατευόμενων περιοχών αλιείας, καθώς και με τα ενδεχόμενα μέτρα διαχείρισης που πρόκειται να εφαρμοσθούν σε αυτές όταν η προστασία περιοχών γόνου, περιοχών αναπαραγωγής ή του θαλάσσιου οικοσυστήματος από τις επιβλαβείς επιπτώσεις της αλιείας, επιβάλλει τη λήψη ειδικών μέτρων.

Περαιτέρω, ο Κορινθιακός Κόλπος, κλειστός και αποτελείται σε πολλά σημεία του από λιβάδια Ποσειδωνίας (*Posidonia oceanica*), κοραλλιογενείς υφάλους, ενώ διαβιούν σε αυτόν 4 είδη κητιδών (δελφίνια). Για αυτούς τους λόγους και λαμβάνοντας υπόψη την καταστροφή του οικοσυστήματος και των προβλημάτων που συνεπάγεται αυτό (π.χ. εμφάνιση μεγάλου πληθυσμού μεδουσών) για την περιοχή του Κορινθιακού Κόλπου, προβλέπεται πληθώρα τοπικών και χρονικών απαγορεύσεων στην άσκηση της αλιευτικής δραστηριότητας από τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη (κυρίως με δυναμικά εργαλεία), που ουσιαστικά καθιστούν την περιοχή αυτή "Θαλάσσια Προστατευόμενη Περιοχή".

Ειδικότερα:

Απαγορεύεται όλο το έτος η αλιεία με μηχανότρατες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 του β.δ. 917/1966 (Α' 248), στις περιοχές: α) εσωτερικά από τη γραμμή που ενώνει το ακρωτήριο Ηραίο (Μελαγκάβι) με το Κιάτο μέχρι Ποσειδωνίας, β) εντός του κόλπου Άσπρα Σπίτια (Αντικύρων) και εσωτερικά από τη γραμμή που ενώνει το ακρωτήριο Πάγκαλος με τη νότια άκρη της νησίδας Άμπελος και την

απέναντι ακτή, γ) εντός του κόλπου Ιτέας και δ) εσωτερικά από τη γραμμή που ενώνει το ακρωτήριο Ρίο με το ακρωτήριο Αντίρριο, μέχρι τη γραμμή που ενώνει το φανό Άκρας Δρεπάνου της Αχαΐας με το φανό Άκρας Μόρνου της Ναυπάκτου. Τα ανωτέρω συμπληρώνονται από τον ν. 420/1970, καθώς και το π.δ. 25/1993 (Α' 9).

Απαγορεύεται απόλυτα όλο το έτος η αλιεία με γρι-γρι, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 13 του β.δ. της 23ης Μαρτίου 1953: α) εντός του κόλπου Ιτέας και β) εσωτερικά από τη γραμμή που ενώνει το ακρωτήριο Ρίο με το ακρωτήριο Αντίρριο, μέχρι τη γραμμή που ενώνει το φανό Άκρας Δρεπάνου της Αχαΐας με το φανό Άκρας Μόρνου της Ναυπάκτου.

Στα υπόλοιπα τμήματα του Κορινθιακού Κόλπου η αλιεία με μηχανότρατα απαγορεύεται τους μήνες Απρίλιο έως 31 Οκτωβρίου κάθε έτους, ενώ το υπόλοιπο διάστημα στον κόλπο αλιεύουν περίπου 10-15 μηχανότρατες και άλλα τόσα γρι-γρι.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, παρά τους ισχύοντες Κανονισμούς/Αποφάσεις και γενικότερα το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την προστασία του Κορινθιακού κόλπου, η αλλοίωση του Κορινθιακού κόλπου είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο.

Το ΥΠΙΑΑΤ έχοντας σαν γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος, τόσο του χερσαίου όσο και του θαλάσσιου αλλά και τη διατήρηση της αειφορίας των ιχθυοαποθεμάτων εκτιμά ότι, η προστασία του οικοσυστήματος του Κορινθιακού απαιτεί συνολική διαχείριση της αλιευτικής προσπάθειας, η οποία μπορεί να επιτευχθεί με:

- Διατήρηση ηλεκτρονικού ημερολογίου – ημερολόγιο αλιείας (Η.Α.) σε όλα τα σκάφη στο οποίο θα γίνεται καταγραφή όλων των ποσοτήτων κάθε είδους μεγαλύτερου των 50 κιλών ισοδύναμου ζώντος βάρους, το οποίο (βάρος) αλιεύεται και διατηρείται επί του σκάφους συμπεριλαμβανομένων και των ειδών που αλιεύονται για ζωντανό δόλωμα. Εξαιρούνται τα μεγάλα πελαγικά είδη (μακρύπτερος/ερυθρός τόνος και ο ξιφίας) για τα οποία απαιτείται καταγραφή στο Η.Α. ανεξαρτήτως ποσότητας.
- Εφοδιασμό με Δήλωση Εκφόρτωσης (Δ.Ε.) και Δήλωση Μεταφόρτωσης (Δ.Μ.) όλων των αλιευτικών σκαφών με μήκος 10m. Καταγραφή στη Δ.Ε. και στη Δ.Μ. όλων των ποσοτήτων κάθε είδους που εκφορτώθηκε ή μεταφορτώθηκε.
- Συμπλήρωση του Η.Α. ακόμα και αν δεν υπάρχουν αλιεύματα.
- Υποβολή, εντός 24ωρου από την εκφόρτωση/μεταφόρτωση στο λιμένα, στις κατά τόπους Λιμενικές Αρχές και στις τοπικές Υπηρεσίες Αλιείας όπου τηρείται ο φάκελος κάθε σκάφους.
- Βελτιστοποίηση του συστήματος δορυφορικής παρακολούθησης των σκαφών (VMS) έτσι ώστε να δίνει το στίγμα κάθε σκάφους σε πιο συχνά χρονικά διαστήματα και όχι ανά ώρα όπως μέχρι στιγμής συμβαίνει.
- Ενεργοποίηση του συστήματος αυτόματης αναγνώρισης σκαφών (AIS) από όλους και ανάκληση της άδειας αλιείας του σκάφους σε περίπτωση που βρεθεί απενεργοποιημένο κατά τον έλεγχο.
- Σε ό,τι αφορά δε στην ερασιτεχνική αλιεία, λόγω της σημασίας που έχει η ερασιτεχνική αλιεία για τη Μεσόγειο, οι ερασιτέχνες αλιείς θα πρέπει να διασφαλίσουν τη διεξαγωγή της κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην αντιτίθεται στην εμπορική-επαγγελματική αλιεία και στη βιώσιμη εκμετάλλευση των έμβιων υδρόβιων πόρων.
- Επιπλέον, θα πρέπει να υπάρξει ένα συνολικό σχέδιο διαχείρισης για την αύξηση της επιλεκτικότητας των αλιευτικών εργαλείων, για μείωση των απορρίψεων και τον περιορισμό της αλιευτικής προσπάθειας.

Εκ των ανωτέρω είναι σαφές, ότι στην εν λόγω περιοχή ισχύει ήδη ένας ικανός αριθμός διαχειριστικών μέτρων που στοχεύουν στην προστασία των ενδιατημάτων,

στη βελτίωση της επιλεκτικότητας των εργαλείων, αλλά και στην καλύτερη αστυνόμευση. Πέραν τούτων βούληση των αρμόδιων Υπουργείων είναι η ένταξη του Κορινθιακού στο δίκτυο NATURA 2000, σαν προστατευόμενη περιοχή.

Σε κάθε περίπτωση, η λήψη διαχειριστικών μέτρων της αλιείας, τα οποία πέραν της περιβαλλοντικής, έχουν επίσης κοινωνική και οικονομική διάσταση, θα πρέπει να στηρίζεται σε έγκυρα επιστημονικά στοιχεία (άρθρο 25 Καν. (ΕΕ) 1380/2013 περί Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής). Ως εκ τούτου κρίνεται απαραίτητο, πριν από οποιαδήποτε προσπάθεια για επιβολή νέων μέτρων και στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης του οικοσυστήματος της περιοχής, να συνεκτιμηθούν τα αποτελέσματα των υφιστάμενων, με επιστημονική τεκμηρίωση.

Τέλος, σημειώνεται ότι, κάθε μορφής ασκούμενη αλιεία, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων, αποτελεί παράνομη δραστηριότητα και επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις. Επισημαίνεται ωστόσο ότι, ο έλεγχος και η αστυνόμευση της αλιευτικής δραστηριότητας στα θαλάσσια ύδατα, καθώς και η επιβολή κυρώσεων και προστίμων στους παραβάτες των διατάξεων της αλιευτικής νομοθεσίας, αποτελεί αρμοδιότητα του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, προς το οποίο κοινοποιείται το παρόν έγγραφο με αντίγραφο της Ερώτησης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
-Γρ. κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (με αντίγραφο της Ερώτησης)
-Γρ. κ. Υπουργού
3. Υπουργό Επικρατείας
4. Βουλευτή κ. Ν. Νικολόπουλο